

Obrazac „Metodičkih preporuka za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda predmetnih kurikuluma i međupredmetnih tema za osnovnu i srednju školu“

OSNOVNI PODACI

Ime i prezime	Dubravka Kalinić Lebinec
Zvanje	diplomirana učiteljica razredne nastave
Naziv škole u kojoj ste trenutačno zaposleni	II. osnovna škola Varaždin
Adresa elektroničke pošte	dubravka.kalinic-lebince@skole.hr dkalinic@yahoo.com
Naslov metodičkih preporuka	Radio kao medij
Predmet (ili međupredmetna tema)	Hrvatski jezik
Za međupredmetnu temu obavezno navesti u sklopu kojega nastavnoga predmeta se izvodi. Dodatno može i sat razrednika ili izvannastavna aktivnost, ali najmanje jedan nastavni predmet je obavezan.	/
Razred	1. razred osnovne škole

OBVEZNI ELEMENTI

Odgojno-obrazovni ishod (oznaka i tekst iz kurikuluma predmeta ili međupredmetnih tema objavljenih u NN)	<p>OŠ HJ A.1.2. Učenik sluša jednostavne tekstove, točno izgovara glasove, riječi i rečenice na temelju slušanoga teksta. Razrada ishoda Učenica/učenik:</p> <ul style="list-style-type: none">– sluša jednostavne tekstove iz različitih izvora– odgovara na pitanja o slušanome tekstu– postavlja pitanja o slušanome tekstu– sluša i razumije uputu i postupa prema uputi– samostalno i bez navođenja ponavlja izgovor glasova i čestih riječi te intonira rečenice s obzirom na priopćajnu svrhu– spoznaje značenje riječi na temelju vođenoga razgovora <p>OŠ HJ C.1.2. Učenik razlikuje medijske sadržaje primjerene dobi i interesu.</p>
---	--

	<p>Razrada ishoda</p> <p>Učenica/učenik:</p> <ul style="list-style-type: none">– izdvaja primjerene medejske sadržaje i razgovara o njima: animirani filmovi, televizijske i radijske emisije za djecu obrazovnoga i dječjeg programa, kazališne predstave, slikovnice i knjige za djecu– prepoznaje obrazovne digitalne medije primjerene dobi i služi se njima
Tijek nastavnoga sata	<p><i>Preporučeno vrijeme realizacije je drugo polugodište, po mogućnosti u vrijeme Dana medejske pismenosti koji su najčešće krajem ožujka i/ili početkom travnja.</i></p> <p>Prepostavka za realizaciju ovog nastavnog sata je ranije čitana bajka braće Grimm Snjeguljica i sedam patuljaka.</p> <p>Motivacija za slušanje audio bajke (5 minuta)</p> <p>Najava slušanja audio bajke i usmjeravanje pažnje (2 minute)</p> <p>Slušanje audio bajke (8 minuta)</p> <p>Provjera doživljaja slušane bajke (5 minuta)</p> <p>Usporedba čitane i audio bajke (15 minuta)</p> <p>Uopćavanje – izražajna sredstva radja (7 minuta)</p> <p>Zadavanje zadataka za samostalan rad (3 minute)</p>
Opis svih aktivnosti (što rade učenici, a što učitelj/nastavnik)	<p>Motivacija za slušanje audio bajke (5 minuta)</p> <p>Učitelj čita ili priča kratku motivacijsku priču koja završava zagonetnim pitanjem.</p> <p><i>Draženka je bila vedra i vrlo nemirna djevojčica.</i></p> <p><i>Voljela je skakanje, ples, igru s prijateljima, duge šetnje s trčkanjima.</i></p> <p><i>Mnogo je toga Draženka voljela. Ipak, nešto nije ni voljela, ni mogla. Nije mogla mirno sjediti, nije voljela izležavanje, ni mirno stajanje u redu. Voljela je kretanje.</i></p>

Nemirna je Draženka obožavala glazbu i uz sve što je radila uvijek joj je bio uključen jedan od medija.

Pogodite koji?

Poveznica na tekst kratke priče (za ispis i/ili uređivanje):
<https://bit.ly/2B7h5kl>

Učenici uz učiteljska pitanja dolaze do zaključaka da se radi o radiju, da je radio medij uz koji Draženka može slušati glazbu i kretati se. Radio je medij uz koji imamo veću mogućnost vladanja svojim vremenom. Učenici nabrajaju što se sve može raditi slušajući radio. Uz radio se možemo družiti, voziti, igrati, pospremati sobu, slagati kocke, plesati. Dakle, možemo obavljati niz radnji po svom izboru.

Najava slušanja audio bajke i usmjeravanje pažnje

(2 minute)

Učitelj najavljuje slušanje poznate bajke Snjeguljica i sedam patuljaka. Učeničku pažnju usmjerava na zvukove koje čujemo (govor, glazba), na sličnosti i razlike čitane bajke i audio bajke.

Učenici mogu za vrijeme slušanja bajke raditi još neku aktivnost koja ne ometa ostale slušače. Dogovaramo da to može biti crtež slušane glazbe, crtež radija ili nekog dijela same bajke.

Prije samog slušanja bajke i crtanja, učitelj na ploču, a učenici u bilježnice zapišu naslov:

Radijska bajka

Snjeguljica i sedam patuljaka

Slušanje audio bajke (8 minuta)

NAPOMENA:

Radijsku bajku slušamo preko računala YouTube kanala, no ne projiciramo sliku već samo ton.

Bajka se sluša bez komentara i pitanja, crtaju samo oni učenici kojima crtanje ne ometa praćenje sadržaja i zvučne pozadine.

<https://www.youtube.com/watch?v=E6GjByOfHgE>

NAPOMENA: Istu bajku možemo slušati i u duljoj verziji (27 minuta),

<https://www.youtube.com/watch?v=XenyNkgLRzs>

	<p>no ona je pogodnija za dvosat. Prednosti dulje verzije su u dodatnim zvučnim efektima, glumačka izvedba, slojevitija glazba i tonska obrada...). Kraća verzija koju koristimo unutar jednog školskog sata sadrži samo glas i glazbenu pozadinu i poneki zvučni efekt.</p> <p>Provjera doživljaja slušane bajke (5 minuta)</p> <p>Učitelj prvo potakne kratak razgovor vezan uz sadržaj bajke.</p> <p>Tko je doživio nepravdu/okrutnost?</p> <p>Tko je Snjeguljicu spasio i kako?</p> <p>Kako se Snjeguljica odužila patuljcima. Kako bajka završava?</p> <p>Usporedba čitane i audio bajke (15 minuta)</p> <p>* 1. usporedba</p> <p>Učitelj ili učenik (ako u razredu postoji vješti čitač) čita iz knjige uvodni ulomak bajke.</p> <p>Učitelj pušta uvodni dio tonskog zapisa bajke (prvih 20 sekundi).</p> <p>Učenici trebaju uočiti medijsku razliku: Uvod u doživljaj knjige/slikovnice je razgled i čitanje naslova s korica, dok je uvod u radijsku priču glas spikera i bajkovita glazba.</p> <p>* 2. usporedba</p> <p>Učitelj ili učenik, vješti čitač čita iz knjige ulomak koji nas upoznaje s likom Snjeguljice i kraljice.</p> <p>Učitelj ili učenik puštaju dio radijske priče od 00:20 do 1:33.</p> <p>Učenici uočavaju i verbaliziraju razliku u dramatizaciji glasom običnog čitača i radijskog spikera kao i doprinos glazbe općoj atmosferi (opuštenost, blagost, napetost).</p> <p>* 3. usporedba</p> <p>Učenik na razrednom računalu prema učiteljskom naputku pronađe dio radijske priče koji počinje na 2:35 i pušta ga do 3:21.</p> <p>Učiteljica izražajno čita dio bajke koji opisuje Snjeguljičin bijeg kroz šumu.</p> <p>Učenici uspoređuju slušano i nastoje uz učiteljska pitanja uočiti razliku interpretaciji (šapat spikera, graktanje ptica,</p>
--	--

	<p>šumski vjetar). Shvaćaju značaj zvuka, zvučnih efekata koji dočaravaju priču.</p> <p>* 4. usporedba</p> <p>Učenici navode prednosti knjige/slikovnice kao medija - čitamo kad nama odgovara, vraćamo se na dio koji želimo i kada želimo, čitamo uz drage osobe – obiteljski odnosi.</p> <p>Učenici navode prednosti radija kao medija: opušteno slušamo priču, uz slušanje možemo i slagati kocke, crtati i sl, spikerski način čitanja daje veću pravilnost, zvučni efekti obogaćuju doživljaj bajke.</p> <p>Na kraju ove etape sata učenici na razrednom „semaforu“ kvačicom s osobnim imenom procjenjuju svoju razinu uočavanja izražajnih sredstava radija.</p> <div data-bbox="754 819 1310 1111" style="border: 1px solid blue; padding: 10px;"><table border="0"><tr><td style="text-align: center; width: 40px; height: 40px; background-color: red; border-radius: 50%; border: 1px solid black;"></td><td>Moralna/morao bih ponovo slušati.</td></tr><tr><td style="text-align: center; width: 40px; height: 40px; background-color: yellow; border-radius: 50%; border: 1px solid black;"></td><td>Zamijetila/zamijetio sam dio slušanog.</td></tr><tr><td style="text-align: center; width: 40px; height: 40px; background-color: green; border-radius: 50%; border: 1px solid black;"></td><td>Većinu sam zamijetila/zamijetio.</td></tr></table></div> <p>Uopćavanje – izražajna sredstva radija (7 minuta)</p> <p>Nakon usporedbe čitane i audio verzije bajke učitelj zapisuje plan ploče na osnovu učeničkih prijedloga.</p> <p>Mogući plan ploče:</p> <div data-bbox="674 1414 1389 1989" style="background-color: #c8e6c9; padding: 10px;"><p style="text-align: center;">Radijska bajka Snjeguljica i sedam patuljaka</p><div style="text-align: center; margin-top: 20px;"></div><p style="text-align: center;">Radio je medij koji prenosi poruku: - GOVOROM - GLAZBOM - ŠUMOVIMA.</p></div>		Moralna/morao bih ponovo slušati.		Zamijetila/zamijetio sam dio slušanog.		Većinu sam zamijetila/zamijetio.
	Moralna/morao bih ponovo slušati.						
	Zamijetila/zamijetio sam dio slušanog.						
	Većinu sam zamijetila/zamijetio.						

	<p style="background-color: #90EE90; text-align: center;">Uz slušanje radija možemo raditi i druge poslove.</p>
	<p>Zadavanje zadatka za samostalan rad/domaću zadaću (3 minute)</p> <p>Učenici će ponovo pročitati i donijeti u školu jednu od dragih slikovnica iz male kućne knjižnice. (slikovnica kao medij)</p> <p>ili</p> <p>zamoliti roditelje da pomognu učeniku upisati u tražilicu Priče za laku noć Hrvatski radio i odslušati jednu od ponuđenih priča. (radio/internet kao medij)</p> <p>Jedan od učenika će (uz učiteljsku podršku) taj postupak pokazati na razrednom računalu. Drugi će učenik uključiti projektor kako bi postupak pretraživanja vidjeli svi učenici.</p>
Sadržaji koji se koriste u aktivnostima	<ul style="list-style-type: none">- kratka priča na poveznici https://bit.ly/2B7h5kl- radijska bajka, čita Dubravko Sidor https://www.youtube.com/watch?v=E6GjByOfHgE- dulja verzija bajke za potrebe dvosata <p>Tekst obradio: Stjepan Jakševac</p> <p>Lica</p> <p>Snjeguljica: Nevenka Stipančić</p> <p>Kraljica: Mira Župan</p> <p>Ogledalo: Božidar Smiljanić</p> <p>Lovac: Mirko Janjić</p> <p>Kraljević: Božidar Orešković</p> <p>Patuljci: Dječji zbor RTZ-a</p> <p>Pripovjedač: Zlatko Crnković</p> <p>Glazba: Nikica Kalogjera</p> <p>Režija: Matija Koletić</p> <p>Ilustrirala: Danica Rusjan</p> <p>Urednik: Đurđa Paleček</p> <p>Glavni i odgovorni urednik: Dubravko Majnarić https://www.youtube.com/watch?v=XenyNkqlRzs</p> <ul style="list-style-type: none">- slikovnica ili knjiga s bajkama braće Grimm koja sadrži bajku Snjeguljica i sedam patuljaka

	<ul style="list-style-type: none">- Priče za laku noć Hrvatski radio- interaktivni plakat o radiju https://edu.glogster.com/glog/radio-kao-medij/1otwkj4ufvf
<p>Primjeri vrednovanja za učenje, vrednovanja kao učenje ili naučenog uz upute</p>	<p>Vrednovanje za učenje</p> <ul style="list-style-type: none">- usmene povratne informacije- neverbalni znakovi podrške (mimikom, gestom)- poticajne riječi- ponovljena reprodukcija tonskog zapisa s ciljem prepoznavanja zadanog- podrška za uočavanje detalja koje većina nije zamijetila- praćenje i neverbalne upute pri manipuliranju IKT uređajima- pratiti učeničke reakcije pri pogađanju zadanih audio inserata- ohrabruvanje za pokušaje interpretativnog čitanja ulomaka bajke- davanje osvrta na načine ostvarivanja domaće zadaće <p>Vrednovanje kao učenje</p> <ul style="list-style-type: none">- učenik sam uočava je li precizno pokrenuo traženi dio audio zapisa- samoprocjena zamjećivanja izražajnih sredstava radija uz razredni „semafor“
<p>Razrađeni problemski zadaci, zadaci za poticanje kritičkog razmišljanja, kreativnosti i/ili istraživački zadaci; ovisno o predmetu i nastavnoj temi</p>	<p>Problemski zadatak je postavljen u motivacijskom dijelu sata kada učenici trebaju dati odgovor na zagonetno pitanje. Odgovor pritom ne mora biti jednoznačan. Važno je da učenik argumentira svoj odgovor.</p> <p>Istraživački zadaci su vezani uz dio sata u kojem se rade usporedbe audio bajke s čitanom bajkom. Radi se o slušnom istraživanju izražajnih sredstava radija (prepoznavanje zvukova, šumova, intonacije glasa, glazbe koja naglašava emociju čitanoga teksta...)</p>

DODATNI ELEMENTI ¹	
Poveznice na više odgojno-obrazovnih ishoda različitih predmeta ili očekivanja međupredmetnih tema	<p>ikt A.1.1.</p> <p>Učenik uz učiteljevu pomoć odabire odgovarajuću digitalnu tehnologiju za obavljanje jednostavnih zadataka.</p> <p>uku A.1.1.</p> <p>1.Upravljanje informacijama</p> <p>Učenik uz pomoć učitelja traži nove informacije iz različitih izvora i uspješno ih primjenjuje pri rješavanju problema.</p> <p>uku B.1.4.</p> <p>4. Samovrednovanje/samoprocjena</p> <p>Na poticaj i uz pomoć učitelja procjenjuje je li uspješno riješio zadatak ili naučio.</p>
Aktivnost u kojima je vidljiva interdisciplinarnost	<p>Glazbena kultura – učenik razvija kulturu slušanja radijske priče i njenih glazbenih elemenata. Prepoznaje prednosti koje zvuk donosi u radijsku priču.</p> <p>Medijska kultura – učenik prepoznaje elemente radijske priče i doživljajno spoznaje važnost njihove kvalitete</p> <p>IKT – učenik koristi internetsku tražilicu i platformu s video zapisima, te zna potražiti željni dio zapisa</p>
Aktivnosti koje obuhvaćaju prilagodbe za učenike s teškoćama	<ul style="list-style-type: none">- učenika sa slabijim slušom staviti bliže izvora zvuka- pomaganje pri korištenju IKT-a- ponavljanje audio isječaka- dodatna (po potrebi diskretna) pojašnjenja zadatka i/ili sadržaja- precrtavanje crteža s plana ploče (nije potrebno samostalno osmišljavanje)- „otvaranje“ prostora za sudjelovanje u raspravi i frontalnim aktivnostima za učenike povučenijeg ponašanja- produženo vrijeme za samostalan rad- poticanje na vršnjačku pomoć i podršku

¹ Sastavni elementi prijave koji omogućuju dodanu vrijednost provedbi javnoga poziva. Nisu obvezni, ali nose dodatne bodove u skladu s kriterijima procjene metodičkih preporuka.

Aktivnosti za motiviranje i rad s darovitim učenicima	<ul style="list-style-type: none">- za učenike vještije pri crtanju može se zadati da na ploči izrade umnu mapu s vrstama medija- vještim čitačima omogućiti pokušaje interpretativnog čitanja bajke- usmjeravanje na traženje dodatnih sadržaja putem <u>interaktivnog plakata o radiju</u>
Upute za kriterijsko vrednovanje kompleksnih i problemskih zadataka i/ili radova esejskoga tipa	/
Projektni zadaci (s jasnim scenarijima, opisima aktivnosti, rezultatima projekta, vremenskim okvirima)	<p>Ova se nastavna jedinica može realizirati zasebno ili u sklopu integriranih/tematskih dana vezanih uz medijsko opismenjavanje.</p> <p>Poveznica na detaljno razrađen metodički scenarij integriranih/tematskih dana koji sam realizirala s učenicima 1. razreda povodom Dana medijske pismenosti:</p> <p><u>Tematski/integrirani tjedan-Dani medijske pismenosti 1. razred</u></p>
Poveznice na multimedijalne interaktivne sadržaje	<p>https://bit.ly/2B7h5kl</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=E6GjByOfHgE</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=XenyNkqLRzs</p> <p>https://radio.hrt.hr/arhiva/prica-za-laku-noc/772/</p> <p><u>Interaktivni plakat o radiju</u></p>
Prijedlozi vanjskih izvora i literature	<p>Rosandić, Dragutin (1978.) <i>Književnost u osnovnoj školi</i>”, Zagreb: Školska knjiga</p> <p>Težak, Stjepko (2002.) <i>Metodika nastave filma</i>, Zagreb: Školska knjiga</p> <p>https://www.medijskapismenost.hr/kako-je-radio-presao-na-internet/</p> <p>https://radio.hrt.hr/arhiva/prica-za-laku-noc/772/</p> <p><u>Tematski/integrirani tjedan-Dani medijske pismenosti 1. razred</u></p>

Ministarstvo
znanosti i
obrazovanja

